

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. januar 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: PENO
Sagsnr.: 2021-187-0043
Dok.: 2290984

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 27 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) m.v.) (L 93), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. januar 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 27 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) m.v.) (L 93)

”Vil ministeren redegøre for journalisters og kilders beskyttelse i forbindelse med politiets adgang til logning, og vil ministeren yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, som indebærer, at logget materiale fra en journalist og dennes kontakt med en kilde ikke må anvendes af politiet?”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået første del af spørgsmålet således, at der ønskes en redegørelse for de regler, der regulerer politiets adgang til registreret og opbevaret teletrafik mv., der vedrører kommunikationen mellem en journalist og dennes kilde.

Efter gældende ret sondres der ikke ved registrering og opbevaring af teletrafik mellem, hvilke persongrupper kommunikationen foregår, herunder om kommunikationen foregår mellem en journalist og dennes kilde. Efter gældende ret kan det således forekomme, at der registreres og opbevares oplysninger, der vedrører kommunikationen mellem en journalist og dennes kilde. Der lægges ikke med lovforslaget op til at ændre gældende ret på dette område.

Adgangen til registrerede og opbevarede oplysninger vedrørende journalisters kommunikation med deres kilder vil dog være undergivet begrænsninger.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at teleoplysning og udvidet teleoplysning kun giver adgang til oplysninger om, hvilke kommunikationsapparater der har været sat i forbindelse med hinanden. Der gives ikke adgang til indholdet af kommunikationen.

Justitsministeriet bemærker videre, at der ikke med den foreslåede revision af reglerne om registrering og opbevaring af teletrafik mv. er lagt op til ændringer af den personkreds, der efter gældende ret er undtaget fra indgreb i meddelelshemmeligheden. Adgangen til teleoplysning (oplysninger om, hvilke telefoner mv. der sættes i forbindelse med hinanden) og udvidet teleoplysning (oplysninger om, hvilke telefoner mv. der inden for et nærmere

angivet område sættes i forbindelse med hinanden) er således heller ikke efter gældende ret begrænset af retsplejelovens § 172 om vidnefritagelse for redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et skrift, der er omfattet af § 1, nr. 1, i mediansvarsloven. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 (den foreslåede § 781 a), hvor det bl.a. fremgår, at bestemmelsen kun medfører et ændret kriminalitetskrav for teleoplysning og udvidet teleoplysning. De øvrige betingelser for at foretage indgrebet, herunder personkredsen i retsplejelovens § 782, stk. 2, foreslås ikke ændret.

Adgangen til edition, der bl.a. bruges til udlevering af oplysninger om, hvilke sendemaster og masteceller eller lignende en telefon har været sat i forbindelse med, er derimod efter gældende ret begrænset af vidnefritagelsesreglen i retsplejelovens § 172, jf. retsplejelovens § 804, stk. 4. Dette vil fremover også være tilfældet for den foreslåede § 804 a om edition af oplysninger, der er registrerings- og opbevaringspligtige efter de foreslåede §§ 786 a-786 e i retsplejeloven eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør heraf. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 804 a i retsplejeloven, hvor det bl.a. fremgår, at bestemmelsen alene medfører et ændret kriminalitetskrav. De øvrige betingelser for at foretage edition, herunder at pålæg om edition ikke kan meddeles, såfremt der derved vil fremkomme oplysninger om forhold, som den pågældende ville være fritaget fra at afgive forklaring om som vidne, jf. lovens § 172, foreslås ikke ændret.

Endelig skal det vedrørende edition bemærkes, at det med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås at indsætte et nyt stk. 10 i retsplejelovens § 806, der indfører beskikkelse af en indgrebsadvokat for den, som et pålæg om edition af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger efter den foreslåede § 804 a angår. Advokaten vil i den forbindelse kunne udtale sig om, hvorvidt begæringen om edition skal afvises, fordi oplysningerne er omfattet af vidnefritagelsesreglen i § 172.

2. Justitsministeriet har forstået anden del af spørgsmålet således, at der ønskes teknisk bistand til et ændringsforslag, hvorefter politiet ikke kan få adgang til registreret og opbevaret teletrafik mv., der vedrører kommunikationen mellem en journalist og dennes kilde.

Justitsministeriet bemærker, at en sådan ændring i praksis synes at forudsætte, at journalisters kommunikation undtages helt generelt, dvs. uanset om de f.eks. taler med deres kilder eller med andre personer, hvor der ikke gælder vidnefritagelse. Det vil være nødvendigt at udforme ændringsforslaget

på denne måde, fordi det ikke ved teleoplysning og udvidet teleoplysning er muligt at se indholdet af kommunikationen. Teleoplysning og udvidet teleoplysning er således kendetegnet ved, at der kun opnås kendskab til, hvilke kommunikationsapparater der sættes i forbindelse med hinanden. Det er således heller ikke umiddelbart muligt at afgøre, om der er tale om samtaler med kilder eller med andre.

Et sådant ændringsforslag vil kunne formuleres som anført nederst i denne besvarelse.

Regeringen kan ikke støtte ændringsforslaget.

Det er af afgørende betydning for regeringen at sikre, at politiet har de efterforskningsredskaber, der skal til for at kunne bekæmpe kriminalitet og sikre borgernes tryghed, og for at anklagemyndigheden kan strafforfølge tiltalte ved domstolene. Regeringen foreslår på den baggrund en revision af reglerne om registrering og opbevaring af teletrafik mv., der i videst muligt omfang – inden for rammerne af EU-retten – skal medvirke til at sikre, at trafikdata mv. fortsat kan anvendes til effektiv kriminalitetsbekæmpelse.

Som anført ovenfor vil en ændring som den foreslåede, for at kunne gennemføres i praksis forudsætte, at kommunikation til og fra journalister mv., som er omfattet af retsplejelovens § 172, generelt undtages fra udlevering ved pålæg om teleoplysning og udvidet teleoplysning. Den personkreds, der er omfattet af § 172, er redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et massemedie, der er omfattet af medieansvarsloven, samt andre der i kraft af deres tilknytning til massemediet har fået kendskab til en kildes, en forfatters eller en medvirkendes identitet. Der vil således være tale om undtagelse af al kommunikation fra en relativt bred personkreds.

Hertil kommer, at ændringen fortsat må forventes at være vanskelig at gennemføre i praksis. Forslaget vil således indebære, at udbydere af telenet og teletjenester ved hver begæring om teleoplysning og udvidet teleoplysning vil skulle sikre, at der ikke i strid med den foreslåede bestemmelser udleveres oplysninger fra journalister mv. Dette vil bl.a. forudsætte, at udbyderen skal have kendskab til, om f.eks. indehaveren af et telefonnummer er journalist eller lignende.

3. Ændringsforslaget vil kunne formuleres på følgende måde:

**”Ændringsforslag
til
lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (L 93)**

Af (...), tiltrådt af (...):

Til § 1

1) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 782 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Teleoplysning, jf. § 781, stk. 1, nr. 3, og udvidet teleoplysning, jf. § 781, stk. 1, nr. 4, ved pålæg om udlevering af oplysninger, der er registrerings- og opbevaringspligtige efter §§ 786 a-786 e eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser, må ikke foretages med hensyn til oplysninger om forbindelse med en person, som er omfattet af § 172.««

[Undtagelse af registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger om forbindelse med journalister mv. fra pålæg om udlevering ved teleoplysning og udvidet teleoplysning.]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter gældende ret begrænses reglerne om teleoplysning og udvidet teleoplysning ikke af reglerne om vidnefritagelse for journalister mv., jf. retsplejelovens § 172.

Med nærværende ændringsforslag foreslås indsat et *stk. 3* i retsplejelovens § 782, hvorefter teleoplysning og udvidet teleoplysning ved pålæg om udlevering af oplysninger, der er registrerings- og opbevaringspligtige efter de foreslåede §§ 786 a-786 e eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser, ikke må foretages med hensyn til oplysninger om forbindelse med en person, som er omfattet af § 172.

Ændringsforslaget vil medføre, at hvis der efter de foreslåede §§ 786 a-786 e i retsplejeloven eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser f.eks. er blevet registreret og opbevaret oplysninger om, hvilke

telefonnumre en telefon tilhørende en journalist har taget kontakt til, vil disse oplysninger ikke kunne kræves udleveret af politiet. F.eks. vil politiet ikke kunne pålægge en udbyder at udlevere eksempelvis oplysninger om, hvilke telefonnumre, der har været sat i forbindelse med en bestemt journalists telefon.

Forslaget vil ligeledes indebære, at f.eks. oplysninger om kontakt med journalister, der findes hos andre personer end journalisten, ikke lovligt vil kunne udleveres til politiet. Forslaget vil derfor medføre, at udbydere af telefonet og teletjenester, der meddeles et pålæg om teleoplysning eller udvidet teleoplysning vil skulle sikre sig, at der ikke udleveres oplysninger om kontakt til journalister.

Forslaget gælder alle oplysninger fra personer omfattet af retsplejelovens § 172, uanset om oplysningerne er omfattet af bestemmelsen, f.eks. hvem der er kilde til en oplysning, jf. § 172, stk. 1, nr. 1. Ændringsforslaget er udarbejdet på denne måde, da det ikke vil være praktisk muligt at afgrænse ændringsforslaget til oplysninger omfattet af § 172. Dette skyldes, at en sådan afgrænsning af forslaget ville forudsætte, at der er kendskab til indholdet af den omhandlede kommunikation. Dette er ikke tilfældet ved teleoplysning og udvidet teleoplysning, der er kendetegnet ved, at der kun opnås kendskab til, hvilke kommunikationsapparater, der sættes i forbindelse med hinanden.

Teleoplysning og udvidet teleoplysning vil stadig kunne foretages mht. oplysninger, som en person omfattet af § 172 er fritaget for at afgive forklaring om som vidne efter denne bestemmelse, såfremt oplysningerne ikke er registrerings- og opbevaringspligtige efter de foreslåede §§ 786 a-786 e eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser.

For så vidt angår lovforslagets § 804 a om edition findes en sådan begrænsning allerede i den gældende § 804, stk. 4, der også gælder for § 804 a. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12 (§ 804 a).”